

Araştırma Makalesi | Research Article

Geliş tarihi |Received:12.11.2023

Kabul tarihi |Accepted: 10.12. 2023

Yayın tarihi |Published:15.12.2023

Serdar Esmer

<https://orcid.org/0009-0004-2149-6292>

Teacher, Karacalı High School, Diyarbakır-Turkey, serdaresmer@hotmail.com

Murat Aktan

<https://orcid.org/0009-0001-4131-3383>

Principal, Cumhuriyet Primary School, Diyarbakır-Turkey, dicleaos21@gmail.com

Mehmet Yasin Kaş

<https://orcid.org/0009-0001-0578-94055>

Principal, 15 Temmuz Şehitleri Secondary School, Diyarbakır-Turkey, yasinmehmet1981@gmail.com

Kenan Babacan

<https://orcid.org/0000-0003-0759-7674>

Assistant Principal, Eren Şahin Eronat Mesleki ve Teknik Anadolu High School, Turkey, kbabacan21@gmail.com

Ünal Yılmaz

<https://orcid.org/0009-0001-0642-8046>

Principal, Yenişehir İmam Hatip Secondary School, Turkey, unlyilmaz33@gmail.com

Abdurrahman Devran

<https://orcid.org/0000-0001-6190-6509>

Principal, İsa Öner Anadolu High School, Turkey, gencebay@hotmail.com

Adem Çelik

<https://orcid.org/0009-0006-8781-9642>

Teacher, Yahya Günsür Mesleki ve Teknik Anadolu High School, Turkey, celikadem55@gmail.com

Yakup Karaman

<https://orcid.org/0000-0002-2282-8891>

Teacher, Meydan Şehit Asteğmen Mehmet Bozkuş İmam Hatip Secondary School, Turkey, yakupkaraman2144@gmail.com

Atf Künyesi | Citation Info

Esmer, S., Aktan, M., Kaş, M., Y., Babacan, K., Yılmaz, Ü., Devran, A., Çelik, A. ve Karaman, Y., (2023). Öğretmen Algılarına Göre Okul Yöneticilerinin Yönetim Tarzlarının İncelenmesi. *Tigin Analitik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 258-268.

Öğretmen Algılarına Göre Okul Yöneticilerinin Yönetim Tarzlarının İncelenmesi

Öz

Okul müdürlerinin sergilediği yönetsel davranışların okul iklimi, iş motivasyonu, okulun akademik başarısını ve tüm eğitim paydaşların bağlılığı gibi çeşitli değişkenler üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri bulunmaktadır. Okul yöneticilerinin eğitim sisteminde uyguladıkları yönetim tarzları

değerlendirilirken etki ve sonuçlarının toplumun bütününi ilgilendirdiği göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü eğitim kurumları hem amaç hem işleyiş hem de ürün boyutları ile değerlendirildiğinde toplumun tamamını ilgilendiren önemli kuruluşlardır. Bu bağlamda ise bu çalışmanın amacı öğretmen algılarına göre okul yöneticilerin yönetim tarzlarının incelenmesidir. Araştırmanın evrenini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Diyarbakır merkez ilçelerinde çalışan 1022 öğretmenden oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme, evrenden tesadüfi örnekleme yoluyla ile belirlenen 190 öğretmenden olmaktadır. Araştırmanın verilerinde öğretmenlerin müdür yönetim tarzı algılarını tespit etmek için Üstüner (2016) tarafından geliştirilen "Algılanan Müdür Yönetim Tarzı Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, 4 boyut ve 25 ifadeden oluşmaktadır. Çalışma sonucunda; okul yöneticilerin yönetim tarzlarının öğretmenlerin cinsiyet, yönetici olma veya olmama, kıdem ve eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Otoriter, İş birliği, Eğitim, Müdür, Öğretmen

Investigation of School Administrators' Management Styles According to Teachers' Perceptions

Abstract

Managerial behaviours exhibited by school principals have positive or negative effects on various variables such as school climate, work motivation, academic success of the school and the commitment of all educational stakeholders. While evaluating the management styles applied by school administrators in the education system, it should be taken into consideration that their effects and results concern the whole society. Because educational institutions are important organisations that concern the whole society when they are evaluated with both purpose, functioning and product dimensions. In this context, the aim of this study is to examine the management styles of school administrators according to teacher perceptions. The population of the study consists of 1022 teachers working in the central districts of Diyarbakır in the 2022-2023 academic year. The sample of the study consists of 190 teachers determined by random sampling from the population. In the data of the study, the "Perceived Principal Management Style Scale" developed by Üstüner (2016) was used to determine teachers' perceptions of principal management style. The scale consists of 4 dimensions and 25 statements. As a result of the study; it was seen that the management styles of school administrators did not differ significantly according to teachers' gender, being or not being an administrator, seniority and education levels.

Keywords: Management, Authoritarian, Cooperation, Education, Principal, Teacher.

Giriş

Günümüz dünyasında hızlı değişimlere paralel olarak eğitimde de bir takım değişimlerin olması zorunlu olmuştur. Bu değişimlerin başında geleneksel eğitim paradigması yerine düşündürmeye ve yorumlamaya dayanan yeni bir sistem şeklinde olmuştur. Okulların değişen bu eğitim paradigmasına ön ayak olabilmesi için eleştirel, leteral vb. düşünme becerilerine sahip okul yöneticilerinin gerekliliği ortaya çıkmıştır (Çağlar, 2001, s. 81-82). Eğitimle bireye kazandırılması hedeflenen davranışları temel beceriler, mesleki beceriler,

özgün fikirler öne sürerek yeni ürünler ortaya çıkarma anlamlarına gelen üreticilik- verimlilik- orijinallik ile ilgili beceriler ve davranışlar olarak ifade edilmektedir (Şişman ve Gümüş, 2014, s. 140).

Okul yöneticilerinin temel görevleri arasında okulda bulunan tüm çalışanların görevlerini ve sorumluluklarını belirleme, öğretimsel rehberlik yapma, öğretmenler arasında iş birliğini destekleme sayılabilir. Bunun yanında okulun ihtiyaçlarının, amaçlarının saptanması, eylem planı hazırlanıp uygulanması, bütçenin hazırlanması ve tüm bunların iç ve dış paydaşlarla paylaşılması da okul yöneticilerinin görevlerindedir. Okul yöneticilerinin öncelikli görevi mevcut amaçlar doğrultusunda okulun sürekliliğini sağlamaktır. Bu nedenle okul yöneticisi önemli görülmemekte ve okul yöneticisinin yetkisi Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatında tanımlanmaktadır. Ancak bu yetkinin tek kaynağı mevzuat değildir. Okul yöneticilerinin yetkisini kullanma şeklini onun uzmanlık bilgisi, kişiliği, eğitimi, yetiştiği aile ortamı, toplumun değer yargıları ve kültürü de etkilemektedir. Bu faktörler okul yöneticilerinin yönetim tarzını oluşturmaktadır. Okul yöneticilerinin yönetim tarzı eğitim örgütlerinin etkili olmasında önemli bir unsurdur (Bekez Esin ve Erdem, 2022).

Okul müdürlerinin sergilediği yönetsel davranışların okul iklimi, iş motivasyonu, okul başarısı ve çalışanların okula bağlılığı gibi çeşitli değişkenler üzerinde olumlu veya olumsuz etkileri bulunmaktadır. Okul yöneticilerinin eğitim sisteminde uyguladıkları yönetim tarzları değerlendirilirken etki ve sonuçlarının toplumun bütününe ilgilendirdiği göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü eğitim kurumları hem amaç hem işleyiş hem de ürün boyutları ile değerlendirildiğinde toplumun tamamını ilgilendiren önemli kuruluşlardır (Dilekçi ve Argon, 2014). Okul örgütünün etkililiği ve verimliliğinin önemli bir unsurunun okul müdürlerinin yönetim tarzında saklı olduğu sıklıkla altı çizilen bir husustur (Üstüner, 2016). Okul örgütlerinin başarısında en büyük katkı ve sorumluluk müdürlere ve onların yönetim tarzına aittir (Özkan ve Açıkalın, 2015). Okul yöneticileri etkileme yolu ile öğretmenleri hedefe doğru yönlendirmeli ve başarıya ulaşabilmek için gücü etkili bir şekilde kullanmalıdır (Oğuzoğlu, 2023, s.2). Okul yöneticilerinin, görevleri boyunca yönetiminde bulunan okulu belirlenen hedeflere taşımak isteyen kişiler olduğu söylenebilir. Okul yöneticisi kavramı ilk başta yalnızca okul yöneticisini tanımlamış olsa bile, müdür yardımcıları, zümre başkanlığı yönetimde yer alan diğer öğretmenler yönetimin birer parçalarıdır (Alanoğlu ve Demirtaş, 2019). Dolayısıyla okul yöneticisinin, bu parçaların uyumla çalışmasını sağlayan bir mekanizma olarak ifade edilmesi doğru olacaktır. Esasen okul yöneticisinde, karar verme, örgütlenme, planlama, iletişim ve değerlendirme gibi becerilerin gelişmiş olması beklenmektedir (Celep, 2004, s. 119). Bir okul yöneticisinin çevresinde bulunduğu bütün sistemle etkileşim içinde olması, bu sistemin sağlıklı çalışmasına dair öngörülerde bulunması oldukça önemlidir (Summak ve Özcan 2007).

Esasen ideal bir okul yöneticisinin çevresindeki olayları uygulayacak biri değil, değişime uyum sağlayarak okulun amaçlarını yükselten, kaynakları bu doğrultuda kullanan biri olması beklenmektedir (Taymaz, 2007). Okul yöneticileri, okulu yönetirken farklı yönetim tarzlarına yönelebilirler. Bazı yöneticilerin, öğretmen, idari personel, öğrenci hatta velilerinde sürece dahil olmasını dahil edilmesini tercih ederken (Şentürk, 2010; Şahin, 2004) bazı yöneticilerin ise yönetim sürecini kendi kararları doğrultusunda idare ve sevk ettiği görülmektedir (Summak ve Özgan, 2007). Nitekim yönetim sürecinde tercih edilen yönetim tarzının sosyo-demografik özelliklerin etkisinde değiştiğini gösteren çalışmalara rastlamak mümkündür (Yılmaz, 2016; Terzi ve Kurt, 2005; Yılmaz, 2004). Tüm buradan hareketle değişen yönetim tarz anlayışı çerçevesinde böylesine önem arz eden yönetim tarzlarını birtakım değişkenlere göre incelemek literatüre katkı sunacağı öngörülmektedir. Bu çalışmanın amacı öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzlarını bazı değişkenlere göre incelenmesidir.

1.Yöntem

1.1. Araştırmanın Yöntemi

Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerin yönetim tarzlarının bazı değişkenlere göre tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada “İlişkisel Tarama Modeli” kullanılmıştır. (Yıldırım ve Şimşek, 1999). İlişkisel tarama modeli geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır.

1.2.Veri Toplama Araçları

a. Demografik Bilgiler Formu: Öğretmenlere ait demografik bilgileri toplamaya yönelik olan bu formda; cinsiyet, branşına, eğitim düzeyi ve kıdem gibi özellikler yer almaktadır.

b. Algılanan Müdür Yönetim Tarzı Ölçeği: Araştırmada öğretmenlerin müdür yönetim tarzı algılarını tespit etmek için Üstüner (2016) tarafından geliştirilen “Algılanan Müdür Yönetim Tarzı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 4 boyut ve 25 ifadeden oluşmaktadır. Bu boyutlardan işbirlikli yönetim tarzı 7 ifadeden (1-7) oluşmakta olup okul müdürünün öğretmenlerle iş birliği yapıp yapmadığını ölçmektedir. Otoriter yönetim tarzı 7 ifadeden (8-14) oluşmakta olup okul müdürünün öğretmenlerle iletişimde ne kadar katı olduğunu, alt-üst ilişkisine ne kadar önem verdiğini ölçmektedir. Yine 7 ifadeden (15-21) oluşan İlgisiz yönetim tarzı, okul müdürünün serbest bırakıcı tarzını ve sorunları görmezden gelip gelmediğini ölçmektedir. Son boyut olan karşı koyucu yönetim tarzı boyutunda ise 4 ifade (22-25) bulunmaktadır. Bu boyut okul müdürünün statükoculuk eğilimini ve yeni bir faaliyetin yapılmasına engel olup olmadığını ölçmek için kullanılmaktadır. Beşli likert tipinde (hiçbir zaman, nadiren, bazen, çoğu zaman, her zaman) kullanılan ölçekte ters kodlanan ifade bulunmamaktadır.

1.3. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2022-2023 eğitim öğretim yılında Diyarbakır merkez ilçelerinde görev yapan 1022 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme, evrenden tesadüfi örnekleme yoluyla ile belirlenen 190 öğretmenden oluşmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	91	47,8
Erkek	99	52,2
Yöneticilik Görevine Talep		
Olmak İsterim	34	27,9
Olmak İstemem	156	82,1
Eğitim Düzeyi		
Lisans	144	75,7
Lisansüstü	46	24,3
Kıdem Düzeyi		
1-9	71	37,3
10-19	76	39,9
19 ve üstü	43	22,8

Tablo 1’de katılımcıların demografik özelliklerine yer verilmiştir. Araştırmaya katılanların %52,2’i erkektir. Ayrıca katılımcı öğretmenlerin % 82,1’i yönetici olmak istemediğini, yine katılımcı öğretmenlerin %75,7’si lisans eğitim düzeyine sahip olduğu ve son olarak katılımcıların %39,9’ü 10-19 kıdeme sahip olduğu görülmektedir.

1.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS- 22.0 programına aktarıldıktan sonra verilerin normalliğine ilişkin analizler yapılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdikleri sonucuna varılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde: aritmetik ortalama, standart sapma, frekans, yüzde değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca araştırmada, t-testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

2.Bulgular ve Yorum

Bu bölümde alt amaçlara göre araştırma bulgularına yer verilmiştir.

Okul yöneticilerin yönetici tazlarının öğretmen algılarına göre sahip olma düzeylerine ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerin yönetim tazlarının sahip olma düzeyleri

Boyutlar	\bar{X}	SS	N
İşbirlikli-Demokratik Yönetim	3,68	,80	190
Otoriter Yönetim	2,01	,82	190
İlgisiz Yönetim	1,33	,78	190
Karşı Koyucu Yönetim	1,35	,74	190

Tablo 2 de okul müdürlerin yönetim tarzı ölçeği alt boyutlarına verilen cevaplar

doğrultusunda kodlanan puan aralıklarına dair bulgular yer almaktadır. MYTÖ'nin alt boyutlarından olan “işbirlikli yönetim tarzı (İYT)” boyutundan alınan puan ortalamasının ($\bar{x} = 3,68$) olduğu ve bu ortalamanın ifade karşılığı “tamamen katılıyorum” olduğu görülmüştür. İşbirlikli yönetim tarzının ölçekten en fazla puan ortalamasını almış olması, öğretmen algılarında yöneticilerin işbirlikli yönetim tarzını daha fazla seçtikleri şeklinde yorumlanabilir. Bir başka yönetim tarzı olan “otoriter yönetim tarzı (OY)” boyutundan alınan puan ortalamasının ($\bar{x}=2,01$) olduğu ve bu ortalamanın “katılmıyorum” şeklinde karşılık bulunduğu görülmektedir. Ölçek alt boyutlarından olan “ilgisiz yönetim tarzı (İY)”nın puan ortalamasının ($\bar{x}= 1,33$) olduğu ve bu ortalamanın “hiç katılmıyorum” şeklinde ifade karşılığı bulunduğu tespit edilmiştir. Son alt boyut olan “karşı koyucu yönetim (KKY)” boyutunun ($\bar{x}= 1,35$) puan ortalaması aldığı ve alınan bu puan ortalamasının “hiç katılmıyorum” şeklinde karşılık bulunduğu görülmüştür. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzları açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen t-Testi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzlarını cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	sd	P
İşbirlikli-Demokratik Yönetim	Kız	91	3,67	,67	-3,893	254	,122*
	Erkek	99	3,65	,47			
Otoriter Yönetim	Kız	91	2,13	,51	-4,747	247	,140*
	Erkek	99	2,09	,69			
İlgisiz Yönetim	Kız	91	2,01	,71	-1,247	365	,189
	Erkek	99	2,07	,80			
Karşı Koyucu Yönetim	Kız	91	2,12	,74	-1,639	478	,171
	Erkek	99	2,07	,62			

* $p>0,05$

Tablo 3 incelendiğinde gösterilen t testi sonuçlarına göre katılımcıların müdür yönetim tarzı algıları arasında cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilememiştir. ($t=-2,881$; $p=.155$). Bu bilgiler ışığında; cinsiyet değişkeninin öğretmenlerin okul müdürlerinin yönetim tarzlarına ilişkin görüşlerinde etkili bir değişken olmadığı, kadın ve erkek öğretmenlerin benzer görüşlere sahip oldukları söylenebilir. Araştırmanın alt probleminde öğretmenlerin aşgılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzlarının eğitim düzeyleri açısından farklılık gösterip göstermediği de incelenmiş ve sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzlarını eğitim düzeyi değişkenine ilişkin t-testi sonuçlar

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	sd	P
İşbirlikli-Demokratik Yönetim	Lisans	144	3,55	,72	-1,159	486	,000*
	Yüksek Lisans	46	3,68	,69			
Otoriter Yönetim	Lisans	144	2,12	,51	-2,358	657	,000*
	Yüksek Lisans	46	2,07	,59			
İlgisiz Yönetim	Lisans	144	2,10	,49	-1,751	745	,000
	Yüksek Lisans	46	2,03	,77			
Karşı Koyucu Yönetim	Lisans	144	2,01	,81	-1,781	856	,000
	Yüksek Lisans	46	2,10	,83			

*p>0,05

Tablo 4'e göre öğretmenlerin eğitim düzeylerinin okul müdürü yönetim tarzı ölçeğine göre farklılaşması incelenmiştir. İnceleme sonucunda Ölçek alt boyutları olan; İşbirlikli yönetim tarzı, otoriter yönetim tarzı, İlgisiz yönetim tarzı boyu ve karşı koyucu yönetim tarzının eğitim durumuna göre farklılığı istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur (p>0.05). Araştırmanın alt probleminde öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzlarının yönetici olmak ismeleri veya isyememelerine göre farklılık gösterip göstermediği de incelenmiş ve sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzlarını yönetici olmak isteyip istememelerine ilişkin t-testi sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	sd	P
İşbirlikli-Demokratik Yönetim	Olmak İsterim	34	3,55	,69	-1,785	374	,000*
	Olmak İstemem	156	3,74	,67			
Otoriter Yönetim	Olmak İsterim	34	2,01	,69	-1,631	441	,000*
	Olmak İstemem	156	2,11	,84			
İlgisiz Yönetim	Olmak İsterim	34	2,03	,78	-1,257	785	,000
	Olmak İstemem	156	2,14	,47			
Karşı Koyucu Yönetim	Olmak İsterim	34	2,19	,59	-1,148	369	,000
	Olmak İstemem	156	2,22	,78			

*p>0,05

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin algılarına okul yöneticilerinin yönetim tarzlarının yönetici olmak ismeleri veya isyememelerine göre farklılaşmadığı görülmektedir (t=-1,455; p=.000). Araştırmanın alt probleminde öğretmenlerin kıdemlerine göre müdürlerin yönetim tarzlarının farklılık gösterip göstermediği de incelenmiş ve sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzlarını kıdem değişkenine ilişkin ANOVA testi sonuçları

Boyutlar	Sınıf düzeyi	N	\bar{X}	ss	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ort.	F	p	Anlamlı fark
İşbirlikli- Demokratik Yönetim	1-9	71	3,69	,71	Gruplar arası	,369	87	,547	1,447	,000	---
	10-19	76	3,85	,69	Gruplar içi	25,374	74	,698			
	19 ve 43 üstü	43	3,74	,51	Toplam	26,148	49	214			
Otoriter Yönetim	1-9	71	2,14	,65	Gruplar arası	,789	49	,365	,987	,000	---
	10-19	76	2,22	,81	Gruplar içi	21,147	101	,254			
	19 ve 43 üstü	43	2,11	,47	Toplam	29,341	169	471			
İlgisiz Yönetim	1-9	71	2,07	,69	Gruplar arası	16,947	741	,365	2,369	,000	---
	10-19	76	2,17	,77	Gruplar içi	32,374	354	,425			
	19 ve 43 üstü	43	2,13	,78	Toplam	31,145	965	554			
Karşı Koyucu Yönetim	1-9	71	2,26	,69	Gruplar arası	,954	245	,471	,995	,000	---
	10-19	76	2,14	,72	Gruplar içi	20,985	745	,365			
	19 ve 43 üstü	43	2,11	,70	Toplam	31,5654	364				

*p>0,05

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzlarının kıdeme göre farklılaşmadığı görülmektedir (F= 1,449; p = .000). Bu kapsamda farklı mesleki kıdemlere sahip öğretmenlerin birbirine yakın algılara sahip olduğu söylenebilir.

Sonuç

Bu araştırma nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeline göre yürütülmüş, 190 öğretmene ulaşılmış, öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzları incelenmiştir. Öğretmen algılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzları cinsiyet, yönetici olma isteklerine, eğitim durumuna ve kıdem türüne göre farklı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırmanın alt probleminde, öğretmenlerin algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzları düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır. MYTÖ'nin alt boyutlarından olan "işbirlikli yönetim tarzı (İYT)" boyutundan alınan puan ortalamasının (\bar{x} = 3,68) olduğu ve bu ortalamanın ifade karşılığı "tamamen katılıyorum" olduğu görülmüştür. Bir başka yönetim tarzı olan "otoriter yönetim tarzı (OY)" boyutundan alınan puan ortalamasının (\bar{x} =2,01) olduğu ve bu ortalamanın "katılmıyorum" şeklinde karşılık bulduğu görülmektedir. Ölçek alt boyutlarından olan "ilgisiz yönetim tarzı (İY)"nın puan ortalamasının (\bar{x} = 1,33)

olduğu ve bu ortalamanın “hiç katılmıyorum” şeklinde ifade karşılığı bulunduğu tespit edilmiştir. Son alt boyut olan “karşı koyucu yönetim (KKY)” boyutunun ($\bar{x}= 1,35$) puan ortalaması aldığı ve alınan bu puan ortalamasının “hiç katılmıyorum” şeklinde karşılık bulunduğu görülmüştür. Alanyazında bu araştırma sonuçlarına benzer sonuçların elde edildiği bazı çalışmalara ulaşılmıştır. Erdoğan (2014) otoriter yönetim tarzını çalışanların ihtiyaçlarını karşılamayan ve mutluluk sağlayacak hiçbir önlemin alınmadığı yönetim tarzı olarak ifade etmektedir. Abdurrezzak ve Üstüner (2019) tarafından yürütülen çalışmada, işbirlikli yönetim tarzının öğretmen algılarında daha yüksek olduğu, otoriter, ilgisiz ve karşı koyucu yönetim tarzının çok düşük olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzları düzeyleri cinsiyet açısından incelendiğinde alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmamıştır. Korkut (2018) tarafından yürütülen çalışma sonucunda öğretmen cinsiyetlerinin yöneticinin yönetim tarzı ve yeterliliği algılarına göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Sari ve ark (2018) yaptığı çalışmada katılımcıların cinsiyetlerinin müdür yönetim tarzı ölçeğine göre farklılığı işbirlikli yönetim tarzında ve karşı koyucu yönetim tarzında farklılık gösterirken diğer boyutlarda farklılığı belirlenmemiştir. Terzi ve Kurt (2005) tarafından yapılan çalışmada ise erkek öğretmenlerin okul müdürlerini kadın öğretmenlere göre daha ilgisiz ve otoriter bulunduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin algılarına göre okul yöneticilerinin yönetim tarzları düzeyleri eğitim durumu açısından incelendiğinde alt boyutunda anlamlı farklılık bulunmamıştır. Zorlu (2017) yaptığı çalışmada öğretmen algılarının eğitim düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmıştır. Diğer bir bulguda öğretmenlerin algılarına okul yöneticilerin yönetim tarzlarının yönetici olmak ismeleri veya isyememelerine göre farklılaşmadığı görülmektedir. Yıldırım (2022) yaptığı çalışmada işbirlikli yönetim tarzı, otoriter yönetim tarzı, ilgisiz yönetim tarzı, karşı koyucu yönetim tarzının yöneticilik görevine talip olma durumlarıyla farklılaşmadığı görülmektedir. Son bulguda ise öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerin yönetim tarzlarının kıdeme göre farklılaşmadığı görülmektedir. Gündüz (2019) yaptığı çalışmasında öğretmen algılarında okul yöneticilerinin yönetim tarzlarının öğretmen mesleki deneyimlere göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım (2022) yaptığı çalışmada işbirlikli yönetim tarzı, otoriter yönetim tarzı, ilgisiz yönetim tarzı, karşı koyucu yönetim tarzı durumlarıyla farklılaşmadığı görülmektedir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ışığında şu öneriler getirilebilir: Araştırmada işbirlikli yönetim tarzının diğer yönetim tarzlarına kıyasla daha çok algılandığı belirlenmiştir. Bu durumun nedenleri sonraki araştırmalarda incelenebilir. Araştırmada, mesleki kıdem arttıkça okul müdürlerinin daha otoriter algılandığı belirlenmiştir. Bu algının nedenlerine yönelik derinlemesine araştırmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- Abdurrezzak, S. ve Üstüner, M. (2019). Algılanan müdür yönetim tarzı ve içsel motivasyonun öğretmenlerin örgütsel bağlılığına etkisi, *Trakya Eğitim Dergisi*, 1 (10), 151-168.
- Alanoğlu, M. ve Demirtaş, Z. (2019). Öğretmenlerin örgütsel adalet algılarının örgütsel vatandaşlık davranışı üzerindeki etkisi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 49, 1-16.
- Bekez Esin, G. ve Erdem, A. R. (2022). Sınıf öğretmenlerine göre okul müdürünün yönetim tarzları. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (32), 73-106.
- Celep, C. (2004) *Eğitim Örgütlerinde Dönüşümsel Önderlik*. Anı Yayıncılık.
- Çağlar, İ. (2004). İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencileri ile mühendislik fakültesi öğrencilerinin liderlik tarzına ilişkin eğilimlerinin karşılaştırılmalı analizi ve Çorum örneği. *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 91-107.
- Dilekçi, Ü. ve Argon, T. (2014). Öğretmenlerin okul müdürlerinin yönetim tarzları ve kurumsal itibara yönelik algıları arasındaki ilişki. *Turkish Studies*, 9(2), 161-181.
- Erdoğan, İ. (2014). Eğitim ve okul yönetimi (3. Baskı). Alfa Yayıncılık.
- Gündüz, T. (2019). *Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin liderlik stilleri: orta Karadeniz bölgesinde yapılan araştırma* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi.
- Korkut, H. (2018). *Liselerde görevli okul müdürlerinin yeterlik düzeyleri ile öğretmenlerin iş doyumları arasındaki ilişkiler* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Oğuzoğlu, E. (2023). *Öğretmenlerin Müdür Yönetim Tarzı Alguları İle Güç Mesafesi Alguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi]. Yök Tez.
- Özkan, M. ve Açıkalm, A. (2015). *Okulu yönetmek* (1. basım). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Sarı, M., Yıldız E. ve Canoğlu E. (2018). Öğretmenlerin algıladıkları müdür yönetim tarzı ile mesleki motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki, *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, (10), 188-208.
- Summak, M. S. ve Özgan, H. (2007). *İlköğretim okulu müdürlerinin yönetim süreçlerini kullanma etkinlikleri ile bazı duygusal sosyal ve ruhsal yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Kilis ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziantep Üniversitesi.
- Şişman, M. ve Gümüş, E. (2014). *Eğitim ekonomisi ve planlaması*. Pegem Akademi.
- Taymaz, H. (2007). *İlköğretim ve ortaöğretim okul müdürleri için okul yönetimi* (8.Baskı). Pegem Yayınları.
- Terzi, A. R ve Kurt, T. (2005). İlköğretim okulu müdürlerinin yöneticilik davranışlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılığına etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 33 (166), 98-112.

- Üstüner, M. (2016). Algılanan müdür yönetim tarzı ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22 (3), 429-457.
- Yıldırım, M. (2022). *Okul Yöneticilerinin Yönetim Tarzının İncelenmesi: Karma Bir Çalışma* [Yüksek lisans tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi].Yök Tez.
- Yılmaz, K. (2004). Okul yöneticilerinin destekleyici liderlik davranışları ile okullardaki güven arasındaki ilişki konusunda ilköğretim okulu öğretmenlerinin görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (8). 101-123
- Yılmaz, M. (2016). Okul yöneticilerinin yönetim tarzlarının sosyo-demografik faktörleri bağlamında incelenmesi: kadın yöneticiler üzerine bir araştırma. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(15), 293-313.
- Zorlu, E. (2017). *Okulların değişime hazırbulunuşluk düzeyleri (Afyonkarahisar ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi].Uşak Üniversitesi.